

دیوان رودکی

ابو عبدالله جعفر بن محمد رودکی سمرقندی

[۱۰۹۸] بیت به دست آمده تا امروز

و

شرح احوال و آثار او

تنظيم و تصحيح

جهانگیر منصور

انتشارات دوستان

فهرست

شرح احوال و آثار رودکی	
	نام و نسب
۷	لقب
۹	مولد
۱۰	تخلص
۱۱	ولادت
۱۲	عصر زندگی
۱۳	سفرهای او
۱۵	معلومات او
۱۸	عقاید و افکار
۲۳	کوری
۲۹	زن و فرزند
۳۴	مصادیب پایان عمر
۴۰	توانگری
۴۱	رحلت
۴۲	مزار
۴۷	آثار رودکی
۴۸	شماره اشعار

۵۱	منظومه کلیله و دمنه
۵۵	شش مثوی دیگر
۵۶	سندباد نامه
۵۸	مدادیج
۶۲	مراثی
۶۳	مهاجات
۶۴	تغزلات
۶۶	خرمیات
۶۷	تشیهات
۶۸	منظار طبیعی
۶۹	امثال
۷۰	معارف و حکم
۷۱	تصمین از شعر رودکی
۷۵	مضامین رودکی در اشعار دیگران
۸۰	رودکی و ابوسعید ابوالخیر
۸۳	رودکی و مولانا جلال الدین
۸۹	اشعار به دست آمده از رودکی تا امروز
۹۱	۱. قصاید و قطعات و ایيات پراکنده بهم بیوسته
۱۶۳	۲. رباعیات
۱۷۹	۳. ایيات پراکنده
۲۱۹	۴. ایيات پراکنده از مثوی بحر رمل
۲۴۵	۵. ایيات پراکنده از مثوی بحر متقارب
۲۵۷	۶. ایيات پراکنده از مثوی بحر خفیف
۲۶۵	۷. ایيات پراکنده از مثوی بحر هزج
۲۷۱	۸. ایيات پراکنده از مثوی های اوزان دیگر
۲۷۵	کلمات مهجور و متروک که در شعر رودکی آمده

ن شیخ احمد صورت نهاده تا بای خوش باشند این مجموعه مطالب را بخواهند و میتوانند گفت
که بعدها و بعد از درست کردن این مجموعه میتوانند بسیاری از مفاهیم و مفہومهای
پذیره باشند و میتوانند تجربه این مجموعه را ممکن نمایند تا بر این اساس از مطالعه و
لذت گرفتن از این مجموعه میتوانند باشند و میتوانند این مجموعه را میتوانند در لذت
و آن را میتوانند در میان این مطالعه را میتوانند باشند و میتوانند درین
مطالعه این مفاهیم را میتوانند باشند و میتوانند این مفاهیم را میتوانند در این
مطالعه این مفاهیم را میتوانند باشند و میتوانند این مفاهیم را میتوانند در این
مطالعه این مفاهیم را میتوانند باشند و میتوانند این مفاهیم را میتوانند در این
مطالعه این مفاهیم را میتوانند باشند و میتوانند این مفاهیم را میتوانند در این
مطالعه این مفاهیم را میتوانند باشند و میتوانند این مفاهیم را میتوانند در این
مطالعه این مفاهیم را میتوانند باشند و میتوانند این مفاهیم را میتوانند در این
مطالعه این مفاهیم را میتوانند باشند و میتوانند این مفاهیم را میتوانند در این
مطالعه این مفاهیم را میتوانند باشند و میتوانند این مفاهیم را میتوانند در این
مطالعه این مفاهیم را میتوانند باشند و میتوانند این مفاهیم را میتوانند در این
نام و نسب

مؤلف لباب الالباب نام و نسب او را استاد ابو عبدالله جعفر محمدالرودکی ضبط
کرده است و در زیان پارسی متداول است که نام پسر را به اضافت بر نام پدر ملحق
می‌کنند، پس مراد او ابو عبدالله جعفر بن محمد بوده است.

نظمی عروضی در چهارمقاله، در مقالت اول نام او را ابو عبدالله جعفر بن محمد
الرودکی ضبط کرده است. مؤلف فرهنگ جهانگیری، در لغت زخمه، که این بیت از قطران
را به وی نسبت می‌دهد می‌نویسد: استاد ابوالحسن رودکی گوید:

شنبه شادی و اول مه آذر زخمه برافگن به عود و عود بر آذر

در تذکرة بزم آرا که در سال ۱۰۰۰ تألیف شده نام او ابو عبدالله محمد رودکی
است. در تذکرة میخانه که در اوایل قرن یازدهم تألیف شده ابو عبدالله محمد رودکی
سمرقندی، در تذکرة خیرالبیان تألیف حسین بن غیاث الدین محمد تنها به نام رودکی اسم
او برده شده است. در تذکرة الشعرا دلنشاه سمرقندی نیز نام وی استاد ابوالحسن

ز مین داده برشان در (۱۷) منبع ای راه فورا
از آن جان تو لخن (۱۸) شنیده بود عانه مدنله
سپرده ذیر پایی اند سهارا

؟ بالکم بر لقا رختیو دالله
گرفت خواهم (۱۹) هنلو بیل بو ولاج رویه له بچه
به بوسه هتش کم بر گنی (۲۰) هنچه علیه هنلو بیل بویله
هر آن زمین که تو لعن ولی (۲۱) هنچه تهییع راه بوده
هزار سجده برم خاک آن زمین تو را
هزار بوسه دهم برسخای نامه تو

گر من این دوستی تو بیرم تالب گور
بزنم نعره ولیکن ذ تو بینم هنرا
اثر میر خواهم که بماند به جهان
میر خواهم که بماند به جهان در، اثرا
هر کرا رفت، همی باید رفته شمری
هر کرا مرد، همی باید مرد شمرا

پوپک دیدم به حوالی سرخس
بانگک بر بردہ به ابر اندرا
چادرکی دیدم رنگین برو
رنگ بسی گونه بر آن چادر را